

In deze reeks zoomt COLLECT in op de positie van jonge kunstenaars in de hedendaagse (kunst)wereld. Waarom maakt hij of zij precies zo'n werk, waar komt de inspiratie vandaan en hoe ziet hij of zij de eigen positie in de kunstwereld. Deze maand is Dirk Zoete (\*1969, Roeselare) aan de beurt.

TEKST: ELIEN HAENTJENS FOTO: GUY KOKKEN

# Dirk Zoete



De rode draad doorheen het oeuvre van Dirk Zoete is ontegensprekelijk zijn liefde voor de tekenkunst. “Sinds mijn studie Vrije Grafiek aan het Gentse KASK ben ik niet meer gestopt met tekenen. Ik hou van de eenvoud: je hebt alleen een wit blad en een potlood nodig, en je kan beginnen. Bovendien kan je in de tekenkunst, als je een beetje handig bent, alles oplossen. Dat geeft een enorme vrijheid. Terwijl je voor andere media vaker botst op de grenzen van een materiaal. [Al hanteer ik wel andere media, maar de tekeningen vormen de voedingsbodem](#)”, vertelt Zoete.

## Als in een theater

Momenteel stelt Dirk Zoete in het Gentse S.M.A.K. tentoon. “Een paar zalen van die expo zijn gewijd aan een overzicht van een twintigtal tekeningen. Zes daarvan meten 2,40 meter op 1,70 meter. Ik heb ze nooit eerder getoond, maar voor de expo zijn ze nu ingekaderd. Ze bieden een overzicht van mijn werk uit de periode 2012-2017, maar hebben geen gemeenschappelijk thema. Al vind je er wel vaak menselijke figuren met maskers of primitieve, dierlijke wezens op terug. In die zin vindt mijn werk aansluiting bij dat van grote meesters als Ensor, Bosch of Bruegel”, vertelt Zoete. “Tegelijk zie ik in het naïeve karakter ervan ook banden met de outsiderkunst. Al ben ik me, anders dan een echte outsiderkunstenaar, natuurlijk wel bewust van wat kunst is en wat zich errond afspeelt.”

“De grote centrale ruimte heb ik opgevat als een theaterscène, als één grote installatie. Mijn sculpturen staan verspreid over de ruimte. Alsof je een frontstage en backstage zou hebben, is hun achterzijde niet afgewerkt. Bovendien spelen ze door altijd in het voorvlak te werken en lijnen in profiel te gebruiken met de grens tussen 2D en 3D. Op die manier kan je ze ook als een soort tekeningen zien”, vertelt Zoete.

“Pas sinds een jaar of drie hebben die sculpturen een meer standvastig karakter, en zijn ze uitge-

groeit tot volwaardige werken. Daarvoor zag ik ze vooral als tussenelementen om bijvoorbeeld fotoreeksen of filmpjes te creëren. Ze waren opgebouwd uit fragiele materialen als hout, textiel of karton, waardoor ze tijdens het proces vaak stuk gingen. Om dat te vermijden ben ik twee jaar geleden begonnen met het gebruik van metaal voor de frames van de sculpturen. Door dat andere materiaalgebruik is de functie van de sculpturen binnen mijn werk ook geleidelijk aan veranderd. Al behoud ik hun tijdelijke karakter wel door de frames met demonteerbare kleurvlakken te bekleden.”

### Oneindig doorlopend proces

Dat niets ooit af is en alles voortdurend in beweging blijft, is een andere constante in het oeuvre van Dirk Zoete. “Vroeger was die gedachte er automatisch, toen ik met meer fragiele materialen werkte. Anderzijds werkte ik toen soms maanden aan één grote maquette, die dan op een bepaald moment afgesloten was. En dan begon ik weer helemaal opnieuw, met een volledig ander project. Terwijl in mijn huidige werk niets ooit afgesloten is, en alles associatief aan elkaar hangt. Uit de ene tekening volgt een andere, uit een sculptuur een fotoreeks en uit die fotoreeks een stop-motionfilmpje. [Er is geen groter plan of verhaal, ik laat me leiden door mijn intuïtie en de vrijheid van wat er in het atelier gebeurt.](#) Al betekent dat niet dat ik achteraf geen selectie maak. Maar ik heb gemerkt dat dit voor mij de ideale werkmethode is”, vertelt Zoete.

“Daarom heb ik de derde ruimte in het S.M.A.K. als een atelier opgevat. Niet alleen tijdens de tentoonstelling, maar ook vooraf heb ik die ruimte ingepalmd en me eigen gemaakt door er de week voor de opening nieuw werk te creëren. Hoewel dat procesmatige aspect bij wel meer hedendaagse kunstenaars terugkomt, is het voor mij geen truc, maar net iets heel natuurlijk. Zo toon ik bijvoorbeeld bewerkte fotoreeksen die getuigen van het studeren, uitproberen en boetseren van een sculptuur. Ook de voortdurende wisselwerking tussen media boeit me daarin. Zo manipuleer ik foto's bijvoorbeeld door er op te tekenen. Vorm en inhoud lopen voortdurend door elkaar”, vertelt Zoete. “In die zin boeit een kunstenaar als Thomas Schütte me: hoewel zijn werk altijd een beetje opschuift en hij vaak met andere media werkt, blijft het toch heel herkenbaar. Daarom ben ik elke keer benieuwd om meer te zien.”

### Plek in de kunstwereld

Hoewel Zoete met expo's in het West-Vlaamse Be-Part en nu het S.M.A.K. op heel wat museale aandacht voor zijn werk kan rekenen, was dat in het verleden soms anders. “Tien jaar geleden had ik veel tentoonstellingen, maar daarna is het wat



'Juggling on pedestal', 2016, potlood op papier, 73 x 110 cm.

stilgevallen. Waarom ik nu weer meer belangstelling krijg, weet ik niet. Al zit de goede samenwerking met mijn Duitse galerij Zink er vast voor iets tussen. Zij steunen me ook financieel, waardoor ik grotere projecten kan realiseren. Bovendien heb ik nu mijn plek als kunstenaar gevonden. Want lange tijd had ik het erg moeilijk om een positie te vinden voor mezelf en mijn werk. Ik had het gevoel dat alles al bestond, en wist niet of beeldend kunstenaar wel als beroep kon worden beschouwd. [De kunstwereld leek voor mij vooral een wereld die totaal naast de dagelijkse realiteit staat, en niet altijd even noodzakelijk is. Maar dat is nu veranderd: ik begrijp de kunstwereld beter, heb geleerd dat ik er niet zo sterk moet bij stilstaan.](#) Ook besef ik nu dat wat ik zelf doe sowieso altijd nieuw zal zijn. Al vind ik het wel belangrijk om mijn werk niet alleen in musea te tonen, maar bijvoorbeeld ook tijdens het plaatselijke buurtfeest. Die sociale context inspireert me.”

'Senhor Palhaço', 2016, metaal, hout, wol, 310 x 110 x 90 cm.



### DIRK ZOETE

To be determined/According to the situation  
t/m 04-06 in het S.M.A.K.  
[www.dirkzoete.be](http://www.dirkzoete.be)